

Spis treści

Wprowadzenie	9
---------------------------	----------

Rozdział I.

Problemy wychowania w świetle psychologii rozwoju człowieka.....	15
---	-----------

1. Współczesne poglądy na wychowanie.....	15
2. Podstawowe pojęcia w psychologii rozwoju człowieka	
a wychowanie.....	24
2.1. Wokół pojęcia rozwój	25
2.2. Aktywność, doświadczenie i geny	29
2.3. Zdarzenia życiowe.....	36
2.4. Zmiana rozwojowa.....	38
2.5. Czas	40
3. Teorie rozwoju a wychowanie	43
3.1. Strefa najbliższego rozwoju w teorii L. Wygotskiego	43
3.2. Wybrane poglądy J. Piageta.....	46
3.3. Teoria rozwoju poznawczego J. Brunera	49
3.4. Teoria rozwoju moralnego L. Kohlberga.....	53
3.5. Teoria systemów ekologicznych U. Bronfenbrennera	57
3.6. Teoria zadań rozwojowych R. Havighursta	59
3.7. Teoria psychospołeczna E. Eriksona.....	63
4. Orientacja podmiotowa w psychologii rozwoju człowieka	
a wychowanie.....	66

Rozdział II.

Psychologia humanistyczna – implikacje dla wychowania	71
--	-----------

1. Uzasadnienie wyboru psychologii humanistycznej	71
2. Orientacja personalistyczno-egzystencjalna w psychologii humani- stycznej	75
3. Orientacja personalistyczno-egzystencjalna a wychowanie	79
4. W obronie psychologii humanistycznej	81

Rozdział III.

Wychowanie w kontekście prowadzonych rozważań	86
--	-----------

1. Podstawowe założenia	86
2. Problemy z definicją wychowania	90

3. Sens życia i wychowanie	92
3.1. Kontekst teoretyczny kształtowania poczucia sensu życia	94
3.2. Sens życia jako kategoria filozoficzna	96
3.3. Sens życia – ujęcie psychologiczne	100
3.4. Wybrane oddziaływania wychowawcze kształtujące poczucie sensu życia.....	103
3.4.1. Uczenie wartości nadających życiu sens.....	104
3.4.2. Kształtowanie kompetencji biograficznej	105
3.4.3. Model partnerskiego kształtowania wartości życiowo-sensotwórczych.....	106
3.4.4. Model twórczych hipotez i ich krytyki (metoda domysłów i obaleń)	107
Podsumowanie	107

Rozdział IV.

Aplikacyjne problemy psychologii wychowania	109
1. Holizm czy redukcjonizm, dylematy psychologii wychowania	109
2. Pomoc psychologiczna w wychowaniu	115
2.1. Postępowanie diagnostyczne.....	116
2.1.1. Wokół pojęcia diagnozy.....	116
2.1.2. Problemy etyczne diagnozy	123
2.1.3. Diagnoza a problem norm rozwojowych	126
2.1.4. Środowiskowe aspekty diagnozy	128
2.1.5. Biologiczne aspekty diagnozy.....	132
2.1.6. Schemat diagnozy psychologicznej dla celów wychowania.....	134
3. Istota pomocy psychologicznej	139
3.1. Formy pomocy psychologicznej w wychowaniu.....	140
3.2. Interwencja psychologiczna w wychowanie	143

Rozdział V.

Wybrane metody wspomagania rozwoju.....	159
1. Logoterapia Frankla	160
1.1. Podstawowe założenia.....	160
1.2. Techniki logoterapii	164
1.2.1. Modułacja postawy	164
1.2.2. Intencja paradoksalna.....	165

1.2.3. Derefleksja	165
1.2.4. Sugestia	166
2. Techniki relaksacyjne	167
2.1. Trening autogenny Schultza.....	170
2.2. Techniki relaksacyjne dla dzieci	171
2.2.1. Technika relaksacji według Jacobsona	172
2.2.2. Relaksacja oparta na treningu autogennym.....	176
3. Metoda Symboli Dźwiękowych.....	179
3.1. Założenia teoretyczne.....	180
3.2. Istota metody	181
3.3. Przebieg sesji terapeutycznej	186
3.4. Uwagi organizacyjne.....	188
4. Metoda percepcyjno-motoryczna N. C. Kepharta	189
4.1. Główne założenia metody Kepharta	191
4.2. Rozpoznawanie opóźnień w rozwoju percepcyjno-motorycznym	193
4.3. Ćwiczenia usprawniające rozwój percepcyjno-motoryczny	196
5. Terapia ukierunkowana na osobowościowe warunki uczenia się.....	204
5.1. Teoretyczne podstawy modelu terapii dzieci z długotrwałymi niepowodzeniami w nauce	205
5.2. Etapy terapii	207
6. Poradnictwo wychowawcze dla rodziców	210
 Rozdział VI.	
Wspomaganie rozwoju – „sens tego wszystkiego”	217
1. Wokół sensu pojęcia wspomaganie rozwoju	219
2. Tendencje w pojmowaniu rozwoju a jego wspomaganie	223
3. Model wspomagania rozwoju	225
4. Sprawdzanie modelu	227
 Zakończenie	230
 Bibliografia	232
 Apendyks: Rozwój, wychowanie a paradygmat nauki o złożoności	246
 Summary	258

